

Atıf/Citation:

Kılıcı L, ve Köroğlu, Ö. (2023). Müzecilik Alanında Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2000-2022 Yılları). *Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 24(2): 99-114.
<https://doi.org/10.24889/ifede.1309332>

MÜZECİLİK ALANINDA YAYIMLANAN MAKALELERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ (2000-2022 YILLARI)

Leyla KILICI*, Özlem KÖROĞLU**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, müzecilik ile ilgili sürdürülebilir uygulamaların alan yazınındaki 2000-2022 yılları arası gelişiminin izlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırma, Web of Science (WoS) veri tabanında yayımlanan "müze ve müzecilik" konulu çalışmaları kapsamaktadır. WoS veri tabanında taranan indeksler, 160 disiplini kapsayan Science Citation Index Expanded (SCI-E), sosyal bilimler alanındaki Social Sciences Citation Index (SSCI), fen bilimleri, sosyal bilimler ve sanat alanındaki Arts & Humanities Citation Index (A&HCI/AHCI), fen bilimleri ve sosyal bilimler alanındaki dergileri kapsayan Emerging Sources Citation Index (ESCI) olarak belirlenmiştir. Araştırmada, 1118 akademik çalışmadan elde edilen veriler, VOSviewer yazılımı ile analiz edilmiş olup grafikler, haritalar ve tablolar halinde görselleştirilmiştir. Analizler sonucunda elde edilen bulgulara göre araştırmada müzecilik alanında yapılan çalışmalarda en fazla "müzecilik, müze ve müzeler" anahtar kelimelerinin kullanıldığı ortaya çıkmıştır. En fazla yayın yapan yazarın "Tisliar, P." olduğu, en fazla atıf alanların ise "Gray, C." ve "Mccall, V." adlı yazarlar olduğu belirlenmiştir. Müzecilik konulu en fazla makale yayınlayan derginin "Muzeologia a Kulturne Dedisctvo-Museology and Cultural Heritage"; en fazla atıf alanın ise "Museum Management and Curatorship" dergisi olduğu tespit edilmiştir. Kurumlar arası en çok çalışmaya sahip olan kurumun "Comenius Üniversitesi"; en fazla atıf alan kurumun ise "Warwick Üniversitesi" olduğu belirlenmiştir. Müzecilik alanında en fazla yayın yapan ülkenin ise "Slovakya" olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Müzecilik, Bibliyometrik Analiz, Web of Science, VOSviewer. Turizm
JEL Sınıflandırması: L83.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ARTICLES PUBLISHED IN THE FIELD OF MUSEOLOGY (2000-2022)

ABSTRACT

This study aims to trace the development of sustainable practices related to museology in the literature between 2000 and 2022. In line with this purpose, the study covers the studies on "museums and museology" published in the Web of Science (WoS) database. The indexes scanned in the WoS database are the Science Citation Index Expanded (SCI-E), which covers 160 disciplines; the Social Sciences Citation Index (SSCI) in the field of social sciences; the Arts & Humanities Citation Index (A&HCI/AHCI) in the field of natural sciences, social sciences, and arts, the Emerging Sources Citation Index (ESCI) in the field of natural sciences and social sciences. The study analyzed data from 1118 academic studies using VOSviewer software and visualized it in graphs, maps, and tables. According to the results of the analysis, it was found that the keywords "museology, museum, and museums" were most often used in the studies conducted in the field of museology. It was found that the author with the most publications was "Tisliar, P." and the most cited authors were "Gray, C." and "Mccall, V.". The journal that published the most articles on museology was "Muzeologia a Kulturne Dedisctvo-Museology and Cultural Heritage." The journal that received the most citations was "Museum Management and Curatorship." It was determined that the institution with the highest number of inter-institutional studies was "Comenius University" and the institution with the highest number of citations was "Warwick University." It was determined that the country with the highest number of publications in the field of museology is "Slovakia."

Keywords: Museology, Bibliometric Analysis, Web of Science, VOSviewer. Tourism
JEL Classification: L83.

GİRİŞ

Kültür turizmi kavramı içerisinde yer alan müzecilik, ülke gelirine olumlu katkısı ve farklı rekreasyon faaliyetlerini bir arada sunmasından dolayı önemli bir konuma sahiptir (Kervankıran vd., 2016). Pek çok unsuru bünyesinde barındıran müzeler, nesilden nesile aktarılan kültürel mirasın araştırılması, korunması ve sergilenmesi gibi

* Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği ABD, Balıkesir, Türkiye. E-mail: kilicileyla@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-2491-9172>.

** Prof. Dr., Balıkesir Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm Rehberliği Bölümü, Balıkesir, Türkiye. E-mail: okoroglu@balikesir.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-3974-6120>.

Müzecilik Alanında Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2000-2022 Yılları)

işlevleriyle kültür turizminin önemli bir bileşeni ve çekim unsurudur (Koroğlu vd., 2017, s. 30). Köken olarak oldukça eskiye dayanan müzeciliğin farklı zamanlarda farklı yazarlar tarafından yapılan pek çok tanımı bulunmaktadır. Müzeler, “*insanlığa ve çevresine ait soyut ve somut mirası eğitim, çalışma ve eğlence amacıyla bir araya getiren, koruyan, ileten ve sergileyen bunun yanı sıra topluma hizmet eden, halka açık, sürekliliği olan ve kar amacı gütmeyen kurumlar*” olarak tanımlanmaktadır (Hatton, 2012, s. 133). Milletlerarası Müzeler Konseyi’ne (ICOM- International Council of Museums) göre müze, “*toplumun ve gelişiminin hizmetinde olan, halka açık, insana ve yaşadığı çevreye dair tanıklık eden malzemelerin üzerinde araştırma yapan, toplayan, koruyan, bilgiyi paylaşan ve sonunda inceleme, eğitim ve beğeni doğrultusunda sergileyen, kâr düşüncesinden bağımsız sürekliliği olan bir kurumdur*”. Tanımlardan anlaşıldığı üzere müzelerin temel rol, görev ve sorumlulukları arasında insanlığa ait soyut ve somut mirası koruma, sergileme, araştırma, iletişim ve eğitim bulunmaktadır. Son yıllarda müzeler daha çok ziyaretçi odaklı hale gelmiş olsa da koleksiyonları korumak ve onlar üzerinde araştırma yapmak gibi ilksel görevlerinden de vazgeçmemişlerdir (Vecco ve Piazzai, 2015). Dolayısıyla müzeler hem ziyaretçilere hizmet sunan hem de eserleri koruyan ve çalışan iki yönlü kurumlar olmaya devam etmektedirler (Kamariotou vd., 2021).

Günümüzde müzeler, içerisinde yer aldığı toplumun değerlerini bünyesinde barındırıp onları koruyan ve sergileyen mekanlar olmasının yanı sıra oluşturduğu koleksiyonlar aracılığıyla da bireylerin ya da toplumun eğlenmesine ve eğitimine katkı sağlayan mekanlar haline gelmiştir (Buyurgan ve Mercin, 2005, s. 55). Diğer bir deyişle son yıllarda müzelerin çalışma faaliyetlerinde; toplama, belgeleme, koruma ve araştırma gibi temel işlevlerden ziyaretçi, hizmet ve pazarlama odaklı yaklaşıma doğru bir değişim meydana gelmeye başlamıştır (Burton ve Scott, 2007, s. 51). Buna ilaveten müzelerin işlevinin eserlerin saklandığı yerlerden, ziyaretçiler ve eserler arasındaki etkileşimin koleksiyonlar aracılığıyla gerçekleştiği etkileşimli kurumlara doğru kaydığı belirtilmektedir (Schubert, 2004). Son yıllarda müzeler popüler kültür kurumlarına dönüşmüştür.

Müze ziyaretçileri ile koleksiyonlar arasında artan etkileşim, müzelerin bilgi ve verilerle olan ilişkisini geliştirmiştir (Marty vd., 2003, s. 260). Müze eserleri hakkında bilgi ve araştırma, bibliyometrik analiz ve geleneksel bibliyografik yöntemlerle desteklenmeye başlanmıştır (Bozdoğan, 2020, s. 161). Bibliyometri, matematiksel ve istatistiksel yöntemleri bilim iletişimi bağlamında uygulayarak bilgiyi ölçen ve analiz eden bir araştırma yöntemidir (Masic, 2022, s. 60). Bu yaklaşımın, müzecilik konulu çalışmaların, yayımlarını ve etkileşimlerini anlamak için güçlü bir araç haline geldiği düşünülmektedir.

Literatür taraması ile pek çok disiplin, bilim insanı ve konu ile ilgili bibliyometrik çalışmaya rastlanmıştır. Bibliyometrik analiz yöntemi ile yapılan araştırmaların; ekonomi (Bonillo vd., 2015), bilim merkezleri/müzecilik (Bozdoğan, 2020), turizm (Bozok vd., 2017; Demirbulut ve Dinç, 2016; Dönbak, 2020; Düşmezkalender ve Metin, 2019), turizm ve istatistik (Palmer vd., 2005), muhasebe ve finans (Hotamışlı ve Erem, 2014), yönetim ve organizasyon (Zupic ve Cater, 2015), eğitim (Yurdakul ve Bozdoğan, 2022) ve sosyal bilimler (Nederhof, 2006; Thanuskodi, 2010) disiplinlerinde olduğu görülmektedir.

Müzecilik alanında yapılan araştırmaların bibliyometrik analizi ile ilgili literatürde bir boşluk olduğu görülmektedir. Bu araştırma, söz konusu boşluğu doldurmayı ve müzecilik alanında yapılan çalışmaların mevcut durumunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Literatürde yer alan bu boşluğu doldurabilmek adına ilgili çalışmada, 2000-2022 yılları arasında WoS veri tabanında yer alan “müzecilik (museumology)” konulu

Leyla KILICI ve Özlem KÖROĞLU

çalışmalar incelenmiştir. Filtreleme özelliklerinden 'Doküman Türü' (Document Type) bölümünden 'Makale' (Article) ve 'Yayın Yılı' (Publication Years) sekmeleri seçilerek taramanın alanı daraltılmıştır. Arama sonucunda 1118 makaleye ulaşılmıştır.

Araştırma, 2000 ile 2022 yılları arasında WoS veri tabanında yer alan müze ile ilgili çalışmalarını kapsamakta olup çeşitli dizinlerde araştırılmıştır. Analiz, anahtar kelimeler, yazarlar, dergiler, atıf sayıları, kurumlar ve ülkeler gibi verileri içermektedir. İlişkiler ve bağlantılar, VOSviewer yazılımını kullanarak görsel haritalarla gösterilmiştir. Araştırmanın kapsamı, sadece WoS veri tabanındaki makalelerle sınırlıdır ve diğer veri kaynaklarından yayınlar analiz edilmemiştir. Ayrıca, yalnızca yayımlanmış makalelerin verileri kullanıldığından, diğer yayın türleri çalışmaya dahil edilmemiştir. Bu nedenle, çalışmanın sonuçları sadece WoS veri tabanındaki makalelere yöneliktir ve diğer veri kaynaklarından ve yayın türlerinden yapılan çalışmaları içermemektedir.

YÖNTEM

Bu çalışmanın amacı, bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak müzecilik alanı ile ilgili sürdürülebilir uygulamaların mevcut durumunun ve yayın eğilimlerinin belirlenmesidir. Pritchard (1969, s. 348) tarafından ortaya konulan bibliyometri kavramı, "matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplar ve diğer iletişim ortamlarına uygulanması" olarak ifade edilmektedir. Bibliyometrik yöntemler kullanılarak bilgi toplanan çalışmalar; konunun yıllara göre çalışılma sıklığı, yazar, kaynakça sayısı, yayının aldığı atıf sayısı, yayımlandığı dergi, çalışmada kullanılan araştırma yöntemi gibi pek çok kritere göre sınıflandırma imkanı sağladığı için son yıllarda bibliyometrik analiz yöntemiyle yapılan çalışma sayısında da artış meydana gelmektedir (Ulu ve Akdağ, 2015, s. 6). Bibliyometri; yöneticiler, karar vericiler, proje yürütücüleri, bilim uzmanları, kütüphaneciler ve bilimsel araştırma yürütenlerin her geçen gün daha fazla ilgi gösterdiği bir araştırma yöntemidir (Baytok, 2019, s. 289; Pendlebury, 2008, s. 2).

Araştırmada WoS veri tabanı kullanılmıştır. WoS, belirli bir kalitede bilimsel makale ve yayının özetlerine ve referanslarına erişim imkânı sağlayan ve sıklıkla tercih edilen bir veri tabanı olmasından dolayı, bibliyometrik çalışmalar için oldukça elverişli bir platformdur (Huang vd., 2022; Li ve Hale, 2016). Bu çalışmada, bibliyometrik analiz yöntemiyle müzecilik ile ilgili araştırmalarının mevcut durumu hakkında WoS'dan veri sağlanarak literatürde gözlemlenen boşluk doldurulmak istenmiştir. Araştırmada en çok kullanılan kelimeler, makalelerde en sık kullanılan anahtar kelimeler (Ding vd., 2001), en çok atıf yapılan yazarlar (Eck ve Waltman, 2008), dokümanlar, dergiler ve ülkeler (Bonilla vd., 2015) tespit edilmiştir. VOSviewer aracılığıyla elde edilen görsel haritalarda unsurlar arasındaki ilişkiler, birleşme noktaları arasındaki bağlantılarla ifade edilmektedir. Haritalarda yer alan dairenin boyutu, oluşum sayısının büyüklüğünü, renkler ise kaç sınıfa ayrıldıklarını göstermek amacıyla kullanılmaktadır (Khalil ve Crawford, 2015). Bu çalışmada, müzecilik ile ilgili potansiyel sonuçları yansıtmak ve müzecilikte ortaya çıkan bazı kilit konulara dikkat çekmek amaçlanmıştır. İlgili Araştırma ile literatüre katkıda bulunarak, müzelerin sosyal etkileşim ve bilimsel araştırma açısından gelişimine ışık tutmak hedeflenmektedir.

WoS veri tabanının bir diğer kullanılma nedeni, müzecilik konulu çalışmalarla ilgili dergilerin sosyal bilimler kategorisinde yer alması ve WoS veri tabanı günlükleri, etki faktörlerine göre Q kategorilerine ayrılmasıdır (Tosun, 2021). Shih vd. (2008)'e göre, yüksek etki faktörüne sahip dergilerdeki makaleleri incelemek, çalışma alanlarının daha etkili bir şekilde gelişimini sağlamaktadır. Yüksek atıf alan makaleler, ilgili alanın daha iyi tanınmasını ve diğer araştırmalar için daha yenilikçi fırsatlar oluşmasını sağlamaktadır.

Müzecilik Alanında Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2000-2022 Yılları)

Taramada "museum" ve "museology" anahtar kelimeleri kullanılmış; müzeciliğin geniş kavramsal çerçevesini kapsamak ve müzecilik alanındaki makalelerin etkinliğini belirlemek için ilgili anahtar kelimeler seçilmiştir. Araştırmada sadece ilgili alanda yayınlanmış makaleler incelenmiş, böylece yayın türleri arasındaki karşılaştırmalar önlenmiş ve veri seti sınırlandırılmıştır. Araştırmada müzecilik alanındaki literatürün sistematik incelemelerinin üç aşamayı takip etmesi önerilmektedir; araştırmada planlama, yürütme ve sonuçları raporlama aşamaları gerçekleştirilmiş ve ilgili araştırma için inceleme yöntemi benimsenmiştir. VOSviewer programı kullanılarak bağlantı ve atıf güçleri hesaplanmış, yayın eğilimleri, çalışma ağı ve ortak yazarlık analizleri yapılmıştır. Elde edilen veriler tablolar ve grafikler yardımıyla görselleştirilmiştir. Ortak yazar analizinde VOSviewer'ın yazar ağı parametreleri (association strength, YES) kullanılmıştır (Tranfield vd., 2003). VOSviewer programı, ilgili konu ile yapılmış çalışmaları kategori haritaları aracılığıyla verileri grafiksel olarak sunulmasına olanak sağlamaktadır (Cavalcante vd., 2021).

Veriler, Kasım 2022'de en önemli bibliyografik veri tabanlarından biri olan Web of Science'tan toplanmıştır. WoS veri tabanında yapılan araştırmaların sonuçlarına bakıldığında, müzecilik konulu çalışmaların en fazla makale (1118) şeklinde yapıldığı görülmektedir. WoS veri tabanında müzecilik konulu çalışmalar arasında makaleler dışında; kitap bölümü (104), bildiri (71), editör materyali (61) ve kitap incelemesi (58) gibi farklı türde çalışmalar da yer almaktadır. Bu sebeple araştırma yalnızca makale türü ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada ülke ve kurum arasında yıllara göre yayınların eşzamanlı oluşumu, anahtar kelime eğilimleri, ortak alıntı ve ortak yazar analizi kullanılmıştır. Analizlere ilişkin bağlantı güçleri ve atıf güçleri incelenmiştir. Bağlantı gücü, bir ögenin diğer öğelerle olan bağlantılarının kalitesini ve yoğunluğunu göstermektedir. Bu sayede araştırmacıların ortak yazarlık bağlantılarının toplam gücü ölçülebilir. Ortak yazarlıkların önemine göre değişen bu güç, araştırmacılar ve kurumlar arasındaki ilişkileri ortaya koymada yararlı bir gösterge olarak kullanılabilir (Lis, 2020). Örneğin, bir araştırmacının diğer araştırmacılarla ortak yazarlık bağlantılarının toplam gücü, ortak yazarlıkların verilen önem derecesine göre değişebilmektedir. Atıf gücü ise bir çalışmada bir başka çalışma veya kaynaktan alınan düşüncelerin, bilgilerin veya yaklaşımların sayısını belirleyen bir ölçüttür. Atıf gücünün ölçülmesi, çalışmanın kalitesi veya önemi hakkında bir fikir verebilmektedir (Zupic ve Čater, 2015). Araştırmacılar ve kurumlar arasındaki ilişkileri ortaya koymak ve alanda önemli çalışmaları belirlemek amacıyla bağlantı güçleri ve atıf güçleri incelenmiştir. Bu iki ölçüt, müzecilik alanındaki mevcut durumun daha iyi analiz edilmesine katkı sağlayabilir nitelikte olduğuna inanılmaktadır.

İlgili bulgular, şekiller ve tablolar halinde görselleştirilmiştir. Tablolarda kategoriye göre yayın sayısı ve yayım yapılan dergilere göre makale sayısına yer verilmiştir. Araştırmada yer alan grafikte ise ilgili çalışmaların yıllara göre dağılımı gösterilmektedir. Aynı zamanda sosyal ağ analizi yöntemi kullanılarak araştırmaya ilişkin veriler görselleştirilmiştir.

Araştırmada üç tür analiz kullanılmış ve bu analizlerden:

Ortak yazarlık analizi, bir grup yazarın birlikte yazdığı belgelerin sayısını ve bu belgeler arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Bu analiz, yazarlar arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmaya ve yazarların ortak çalışmalarının ne kadar sıklıkla gerçekleştiğini göstermeye yardımcı olmaktadır.

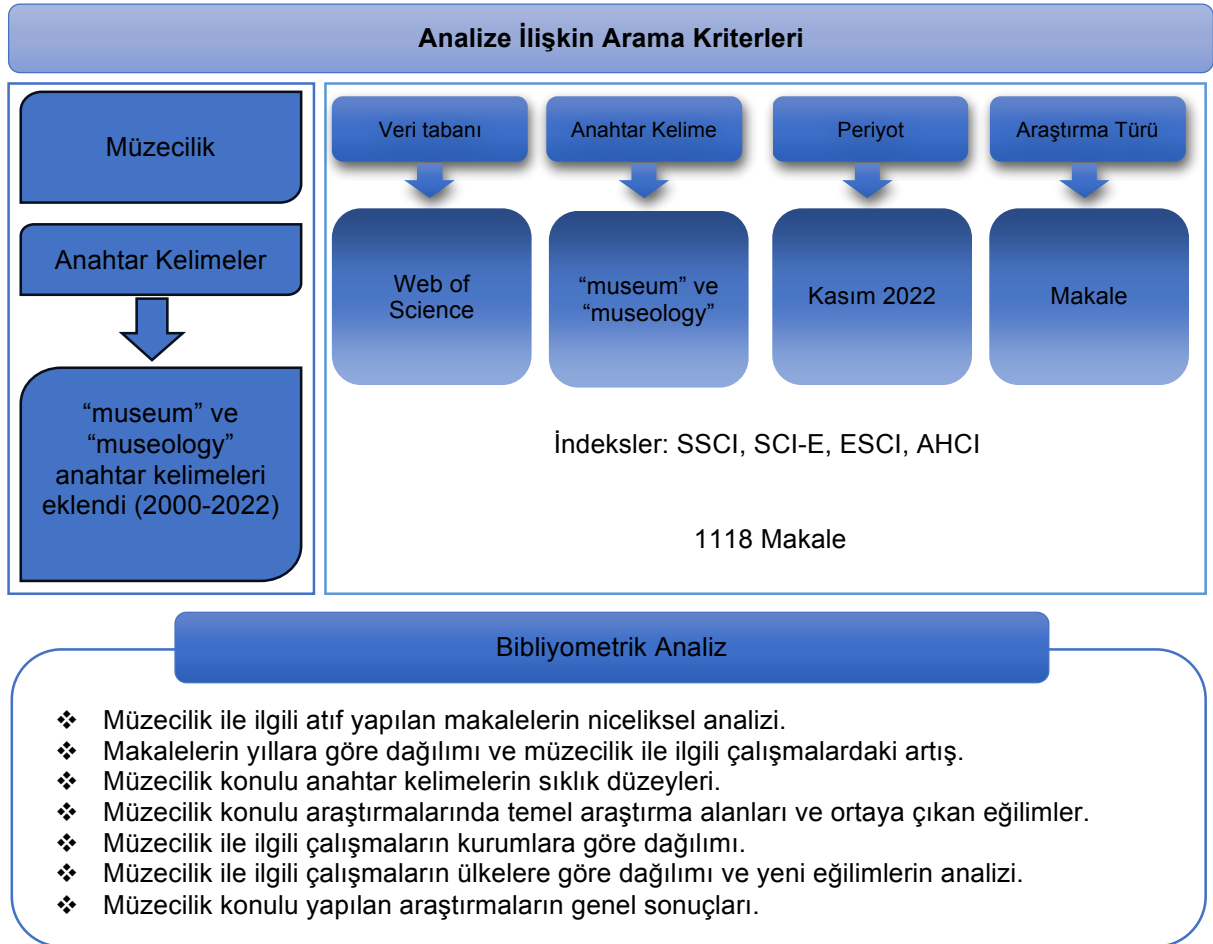
Eş-oluşum analizi, belirli bir konuda bir araya gelerek çalışan grupların ve bu gruplar arasındaki ilişkilerin incelenmesine yönelik bir yöntemdir. Bu analiz, bir konuda

Leyla KILICI ve Özlem KÖROĞLU

çalışan grupların ne kadar sıklıkla birlikte çalıştıklarını ve bu gruplar arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmaya yardımcı olmaktadır.

Atıf analizi ise bir yayının diğer yayınlar tarafından kaç kez alıntı yapıldığını ölçmeyi amaçlamaktadır. Atıf analizi, ayrıca bir yayının bir bilim dalı içerisindeki etkisinin ölçülmesinde de kullanılabilir.

Şekil 1: Araştırma Çerçevesi Arama Kriterleri

WoS veri tabanında taranan müzecilik konulu makalelerde bibliyometrik analiz aracılığıyla aşağıda yer alan sorulara yanıt aranmıştır.

S1. Müzecilik ile ilgili yayımlanan makale özetlerinde en sık kullanılan kelimeler nelerdir?

S2. Müzecilik ile ilgili yayımlanan makalelerde en sık kullanılan anahtar kelimeler nelerdir?

S3. Müzecilik ile ilgili yayımlanan makalelerde en çok alıntı yapılan yazarlar kimlerdir?

S4. Müzecilik ile ilgili yayımlanan makalelerde en çok atıf yapılan belgeler nelerdir?

S5. Müzecilik ile ilgili yayımlanan makalelerde en çok atıf alan dergiler hangileridir?

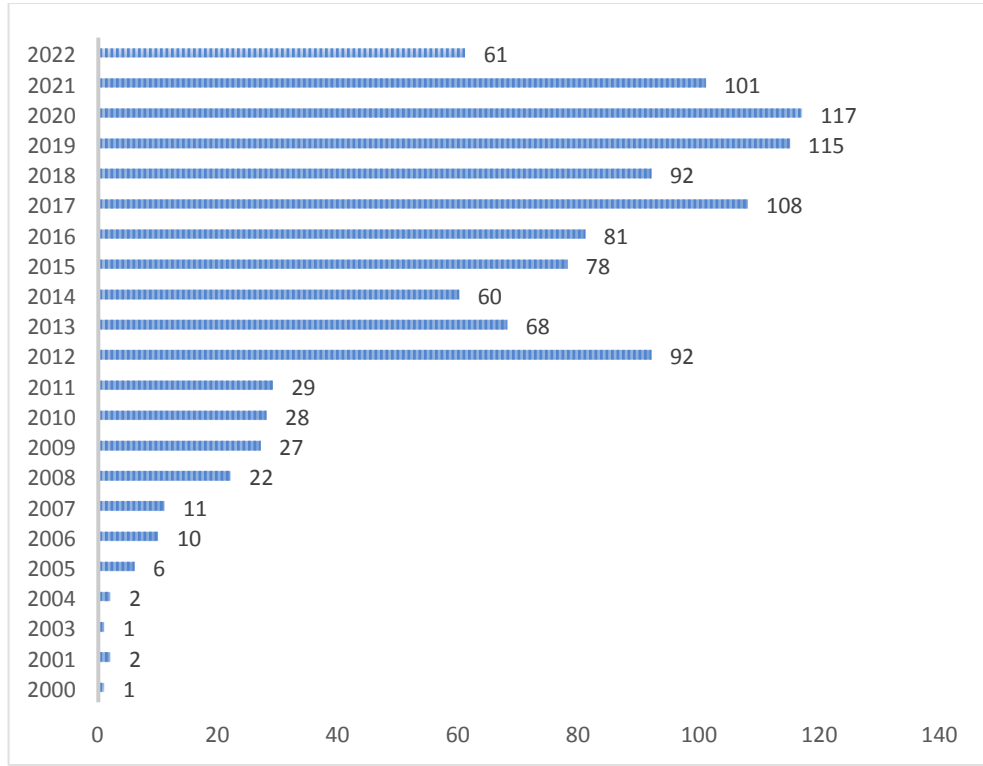
S6. Müzecilik ile ilgili yayımlanan makalelerde en çok alıntı yapılan kuruluşlar nelerdir?

S7. Müzecilik ile ilgili yayımlanan makalelerde en çok alıntı yapılan ülkeler hangileridir?

BULGULAR

Bu araştırma bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak müzecilik konulu çalışmaların analizini içermektedir. İlgili araştırmada 1118 müzecilik konulu çalışmaya ulaşılmış olup WoS veri tabanında yer alan endekslere yer verilmiştir. Çalışma bulgularına göre öncelikle yayınların yıllara göre dağılımı Grafik 1’de görselleştirilmiştir. Aşağıda yer alan Grafik 1’de müzecilik alanında yayımlanan makalelerin 2000 ve 2022 yılları arasındaki dağılımı verilmektedir.

Grafik 1: Müzecilik Alanında Yayımlanan Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı (2000-2022)

Grafik 1’de yer alan müzecilik ile ilgili olarak WoS veri tabanında yayımlanan makalelerin yıllara göre dağılımları incelendiğinde; 2000’li yıllardan önce 178 adet makalenin yayımlandığı, 2000’li yıllardan sonra ise 1118 makalenin yayımlandığı görülmektedir. İlgili veri tabanında en fazla 2020 yılında 117 adet makale yayımlandığı, en az ise 2000 ve 2003 yıllarında 1’er adet makalenin yayımlandığı tespit edilmiştir. COVID-19 pandemisinin etkileri, artan dijital dönüşüm ve teknoloji kullanımı, eğitim ve farkındalık araştırmalarındaki artış, aynı zamanda çevresel ve sosyal konuların öneminin artması, 2020 yılında müzecilik alanında pek çok makale yayınlanmasına yol açtığı düşünülmektedir. Müzeler, pandemiyle birlikte eğitim potansiyellerini keşfetmiş ve dijitalleşme, sanal turlar ve çevrimiçi sunumlar gibi yeni yaklaşımlarla bu duruma yanıt vermiş görülmektedir. Ayrıca kültürel mirasın korunması ve toplumsal faydaları üzerine yapılan araştırmalar da bu dönemde önemli bir artış göstermektedir.

Leyla KILICI ve Özlem KÖROĞLU

Tablo 1: Kategoriye Göre Yayın Sayısı (2000-2022).

Araştırma Alanları	N
- Sanat ve Beşeri Bilimler–Diğer Konular	482
- Sanat	122
- Tarih	57
- Bilgi Bilimi ve Kütüphane Bilimi	54
- Antropoloji	39
- Sosyal Bilimler–Diğer Konular	31
- Arkeoloji	29
- Eğitim ve Eğitim Araştırması	24
- Bilim ve Teknoloji–Diğer Konular	17
- İletişim	16
- Sanat; Sanat ve Beşeri Bilimler–Diğer Konular	16
- Sanat ve Beşeri Bilimler–Diğer Konular; Sosyal Bilimler–Diğer Konular	15
- Edebiyat	10
- Bilim Tarihi ve Felsefesi	10
- Kültürel Çalışmalar	10
- Mimari	10
- Diğer	176
TOPLAM	1118

Kategoriye göre yayın sayıları (2000-2022) yer alan Tablo 1’de, aynı kategori içerisinde tekrar eden 10 ve üzeri yayın sayısı bulunan kategorilere yer verilmiştir. Buna göre WoS veri tabanında yayımlanan makalelerin kategorilerine göre yayın sayıları incelendiğinde, en fazla “Sanat ve Beşeri Bilimler–Diğer Konular” kategorisinde yer alan makalelerin (482 adet) yayımlandığı görülmektedir. Ayrıca araştırma alanlarına göre kategorize edilmiş 10’nun altında yer alan konular incelendiğinde ise 176 adet makalenin 96 ayrı kategoride incelendiği belirlenmiştir.

Tablo 2: Yayın Yapılan Dergilere Göre Makale Sayıları

Dergi Adı	Sayı
Muzeologia A Kulturne Dedicative-Museology and Cultural Heritage	213
Conservation of Easel Paintings	49
Vestnik Tomskogo Gosudarstvennogo Universiteta-Kulturologiya I Iskusstvovedenie-Tomsk State University Journal of Cultural Studies and Art History	34
Museum Management and Curatorship	27
Revista Eletronica Ventilando Acervos	23
Museum International	17
Images of the Art Museum: Connecting Gaze and Discourse in the History of Museology	16
Museologia Scientifica	16
Intervencion-Revista Internacional De Conservacion Restauracion Y Museologia	14
International Journal of Heritage Studies	13
Tomsk State University Journal	12
E-Rph-Revista Electronica De Patrimonio Historico	10
Em Questao	10
*Diğer	664
TOPLAM	1118

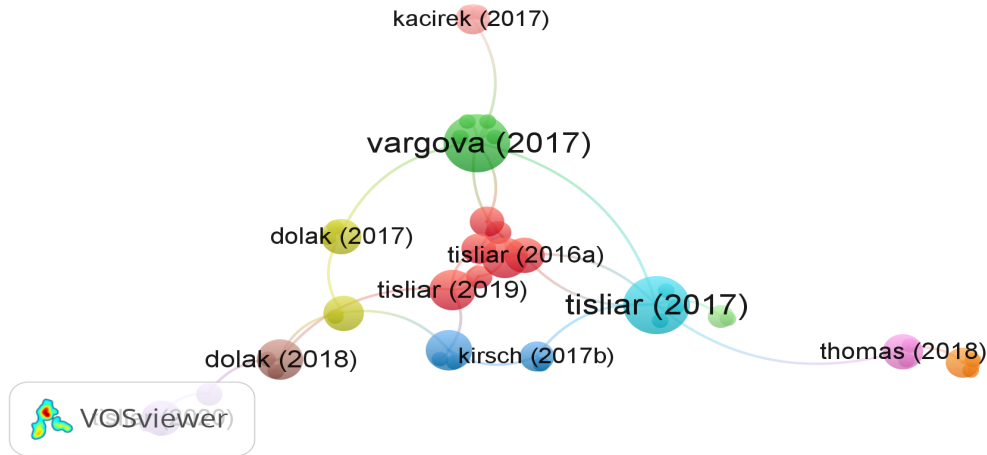
*Yayın yapan 432 dergi bulunmaktadır. Dergiler orijinal isimleriyle verilmektedir.

Tablo 2’de, WoS veri tabanında yer alan çalışmaların yayımlandığı dergilere göre makale sayıları verilmektedir. Buna göre en fazla 213 adet makale ile “Muzeologia a

Leyla KILICI ve Özlem KÖROĞLU

Yeni Müzecilik	32	34
Bellek	23	38
Sergi	20	38
Müze Çalışmaları	19	23
Müzografi	18	28
Müze Eğitimi	18	25
Tarih	16	29
Slovakya	16	15
Çağdaş Sanat	15	27
Eğitim	15	23
Eleştirel Müzecilik	15	10
Bilgi Bilimi	14	20
Eko Müze	13	25
İletişim	13	24

Şekil 3: Atıfların Araştırmalara Göre Dağılımının Bibliyometrik Ağ Analizi

Şekil 3'te WoS veri tabanında yayımlanan müzecilik konulu çalışmalardaki yazarların araştırmalara yönelik ilişki haritası oluşturulmuştur. Harita, makale sayısı en az "1" seçilerek oluşturulmuş ve toplamda 1118 makale içerisinde 483 makalenin en az 1 defa kullanıldığı tespit edilmiştir. Haritanın analizi sonucunda, Vargova (2017) ve Tisliar (2017) isimli yazarların makaleleri arasında en yüksek sayıda bağlantı olduğu tespit edilmiştir. Vargova (2017) ve Tisliar (2017) isimli yazarlar tarafından en fazla atıf yapılan çalışma ise Mccall (2014) isimli yazara aittir. Elde edilen bulgular ışığında, müzecilik alanındaki makaleler ve bu makalelerin yazarları arasında önemli ölçüde bir atıf ağı olduğu söylenebilir. Vargova (2017) ve Tisliar (2017) isimli yazarlar bu ağ içerisinde en fazla bağlantıya sahip olan yazarlar olarak dikkat çekmektedir. Mccall (2014) ise bu yazarlar tarafından en yüksek sayıda atıf alan çalışmaya ait yazardır.

Müzecilik Alanında Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2000-2022 Yılları)

Şekil 4: Atıfların Dergilerine Göre Dağılımının Bibliyometrik Ağ Analizi

Şekil 4'te, WoS veri tabanında yayımlanan müzecilik konulu makalelerin aldıkları atıfların dergilerine yönelik ilişki haritası oluşturulmuştur. Harita, dergi sayısı en az "1", atıf sayısı en az "1" seçilerek oluşturulmuş ve toplamda 445 makale içerisinde 229 atıfın en az 1 defa kullanıldığı tespit edilmiştir. Haritada dergiler arası bağlantı gücü en yüksek olan dergi 23 bağlantı ile "Muzeologia a Kulturne Dedicstvo-Museology and Cultural Heritage" dergisidir. En fazla atıf alan dergi ise 255 atıf ile "Museum Management and Curatorship" dergisidir. En sık kullanılan kaynak dergi 213 atıf ile "Muzeologia a Kulturne Dedicstvo-Museology and Cultural Heritage" dergisidir. Bu analiz sonuçları müzecilik alanındaki akademik yayınların atıf ağını göstermesi açısından önemlidir. Müzecilik çalışmalarını takip eden araştırmacılar için önemli bir referans olabilecek dergileri belirlemede faydalı olacaktır. Ayrıca müzecilik alanında önde gelen dergiler hakkında fikir vermesi açısından da önem arz etmektedir.

Şekil 5: Atıfların Yazarlara Göre Dağılımının Bibliyometrik Ağ Analizi

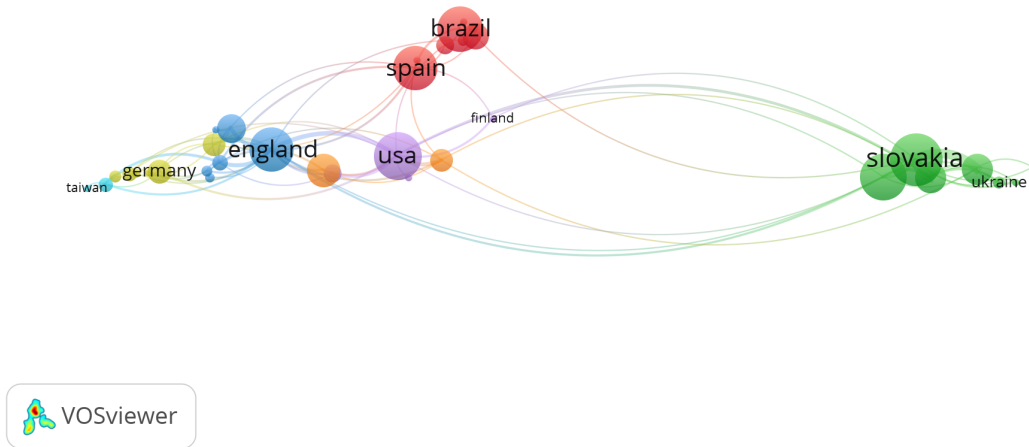
Şekil 5'te, WoS veri tabanında yayımlanan müzecilik konulu makalelerle ilgili atıfların yazarlara yönelik ilişki haritası oluşturulmuştur. Harita, yazar sayısı en az "1", atıf sayısı en az "1" seçilerek oluşturulmuş ve toplamda 1708 yazar içerisinde 858 yazara atıf yapıldığı tespit edilmiştir. Haritada yazarlar arasında birbirleri ile en yüksek bağlantı gücüne (35) ve çalışmaya (12) sahip olan "Tisliar, P." adlı yazar olduğu, en fazla atıfa sahip olan ise "Gray, C." ve "Mccall, V." (90) adlı yazarlar olduğu belirlenmiştir. Görselde gösterildiği gibi birbiriyle ilişkili olan yazarlar daire ve çizgilerle ağ haritası yapılarak tespit edilmiştir. Ağ haritası, ilişkili yazarları daire ve çizgilerle göstermektedir. Yazarların hepsi birbirleriyle benzer düzeyde ilişkili olduğundan tek bir küme oluşmuştur.

Şekil 6: Atıfların Kurumlara Göre Dağılımının Bibliyometrik Ağ Analizi

Şekil 6'da WoS veri tabanında yayımlanan müzecilik konulu makalelerle ilgili atıfların kurumlara yönelik ilişki haritası oluşturulmuştur. Harita, kurumlara yönelik makale sayısı en az "2", atıf sayısı en az "1" seçilerek oluşturulmuş. Toplam çalışmalarla bağlantılı 1708 üniversiteye ulaşılmış olup ulaşılan kurumlar içerisinde 191 üniversite analize tabii tutulmuştur. Kurumlar arası en yüksek çalışmaya sahip olan "Comenius Üniversitesi" en fazla bağlantı gücüne (32) ve makaleye (24) sahip olduğu, en fazla atıf alan kurumun ise "Warwick Üniversitesi"ne (110) ait olduğu belirlenmiştir.

Şekil 7: Atıfların Ülkelere Göre Dağılımının Bibliyometrik Ağ Analizi

Şekil 7'de WoS veri tabanında yayınlanan müzecilik konulu makalelerle ilgili atıfların ülkelere yönelik ilişki haritası görülmektedir. Şekilde daire renkleri aynı olan ülkelerin birbirleriyle ilişkili olduğu, atıf yapma durumlarının birliktelik oranları ve yayın sayılarına göre ilişkilendirilerek farklı noktalarda kümelenmişlerdir. Bu kümelemelerde birbirinden aynı renklerle belirtilerek daha anlamlı bir hale getirilmiştir. Harita, ülkelere yönelik makale sayısı en az "2", atıf sayısı en az "1" seçilerek oluşturulmuş ve toplamda 76 ülke içerisinde 51 ülkeye ait makaleye atıf yapıldığı tespit edilmiştir. Her bir ülke için farklı ülkelerle olan ortak yazarlık bağlantılarının en yüksek olduğu ülke 111 çalışmada 112 alıntı ile Slovakya olup, diğer ülkelerle olan bağlantılar sırasıyla; İngiltere, ABD, Brezilya şeklindedir. En fazla çalışma 464 makale ile İngiltere olduğu tespit edilmiştir. Diğer ülkelerin makale sayıları sırasıyla Kanada, ABD, Fransa şeklindedir. Yapılan kümeleme haritasında Türkiye'nin 33 çalışma, 39 alıntı sayısına sahip olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, bibliyometrik yöntemler kullanarak müzecilik konulu makalelerin analizini gerçekleştirmiştir. Elde edilen bulgular, müzecilik alanında yapılan araştırmaların dikkate değer bir şekilde arttığını göstermektedir. Bu, müzecilik konusunun giderek daha fazla ilgi gördüğüne ve araştırmacıların bu alanda daha fazla çalışma yapmaya başladığına işaret etmektedir.

Araştırmanın sonucunda, müzecilik konulu makalelerde en sık kullanılan anahtar kelimelerin "Müzecilik", "Müze" ve "Müzeler" olduğu belirlenmiştir. Müzecilik konusunda araştırma yapan kişilerin bu terimlere odaklandığı, bu terimler üzerinde yoğunlaştığı ve bu kavramların üzerinde daha fazla çalışma yapma eğiliminde olduğu söylenebilir. Anahtar kelimelerin bu denli sık kullanılmasının altında yatan nedenler çeşitlidir. Bu terimlerin, müzecilik konulu araştırmaların temel odak noktalarını yansıttığı düşünülmekte ve araştırmacıların çalışmalarını bu temel kavramlar etrafında şekillendirmelerine yardımcı olmaktadır.

Müzecilik konulu makalelerdeki yazarlar arasındaki ilişki analizi sonucunda, Vargova (2017) ve Tisliar (2017) adlı yazarların öne çıktığı görülmektedir. Ayrıca, en fazla atıf alan yazarların "Gray, C." ve "Mccall, V." olduğu belirlenmiştir. Bu yazarların öne çıkma sebeplerinin; müzecilik alanında önemli katkılar yapmış olmaları ve bu alanda çok fazla yayın yaparak tanınırlığını artıran kişiler olmalarından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Örneğin Vargova (2017), müzecilik konusundaki çalışmaların son on iki yılını özetlemiş ve bu alandaki bilimsel yayınları sınıflandırmıştır. Bu tür çalışmalar, alanın gelişimini izlemek ve araştırmacılara yol göstermek açısından önemlidir. Aynı şekilde Gray ve Mccall (2013), müzecilik alanındaki önemli konuları ele almış ve bu alanda literatüre önemli katkılar sağlamışlardır. Bu yazarlar, diğer araştırmacılar tarafından sıkça atıf olarak müzecilik alanındaki etkilerini göstermişlerdir.

Müzecilik konusunda yayım yapan dergiler incelendiğinde, "Muzeologia a Kulturne Dedicstvo-Museology and Cultural Heritage" dergisinin en fazla bağlantı gücüne sahip dergi olduğu tespit edilmiştir. İlgili derginin yüksek bağlantı gücüne sahip olması, derginin müzecilik alanında önemli bir kaynak olduğunu ve araştırmacılar tarafından sıklıkla başvurulan önemli bir platform olduğunu göstermektedir. Ayrıca, atıf analizi sonucuna göre, en fazla atıf alan "Museum Management and Curatorship" dergisinin olduğu, bu derginin müzecilik araştırmalarında sıkça referans gösterildiği ve önemli bir kaynak olarak kabul edildiği tespit edilmiştir.. "Muzeologia a Kulturne Dedicstvo-Museology and Cultural Heritage" dergisinin ise en fazla kullanılan kaynak olduğu belirlenmiştir.

Ferreira vd. (2022) tarafından Scopus veri tabanında yapılan bir araştırmada, müzecilik konusundaki çalışmalar incelenmiş ve bu çalışmaların müzelerin evrensel bir bilim olarak değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Araştırma; İtalya, İspanya ve Birleşik Krallık gibi ülkelerin müzecilik literatüründe öne çıktığını tespit etmiştir. Ayrıca, "Sustainability", "Museum Anthropology" ve "Museum Management and Curation" dergilerinin önemli kaynaklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kuo ve Yang (2015) tarafından müzecilik konulu uluslararası literatürün uygulama eğilimleri, bibliyometrik analiz ile incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre ülkelerden ABD, İngiltere ve Almanya'nın müzecilik alanında diğer ülkelere göre daha yüksek bağlantı gücüne sahip olduğu, en üretken kurumların Metropolitan Sanat Müzesi, British Museum ve Smithsonian Enstitüsü olduğu ve başlıca konu alanlarının ise sanat, mimari ve sanat ve beşeri bilimler olduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak, bu çalışmadan elde edilen bulgular, müzecilik alanındaki araştırmaların temel odak noktalarını, önde gelen yazarları ve önemli kaynakları

Leyla KILICI ve Özlem KÖROĞLU

vurgulamaktadır. Bu netice ile müzecilik alanında mevcut olan literatür boşluğunun doldurulması hedeflenmiştir.

TEORİK VE PRATİK ÇIKARIMLAR

Araştırma ilk olarak müzecilik konulu makalelere kapsamlı bir bakış sunmaktadır. Araştırmada, çok sayıda makale analiz edilerek, araştırma eğilimlerinin yanı sıra gelecekte yapılacak çalışmalara yönelik bir yol haritasının oluşturulması hedeflenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre müzecilik konulu araştırmaların zaman içinde önemli bir artış gösterdiği tespit edilmiştir. Bu durum, müzecilik konusunun giderek daha fazla ilgi gördüğünü ve akademik dünyada büyüyen bir alana dönüştüğünü göstermektedir. Bu, müzelerin toplumsal ve kültürel öneminin arttığını ve bu alanda daha fazla araştırmanın yapılmasının gerekliliğini vurgulamaktadır. Aynı zamanda ilgili çalışmaya yönelik anahtar kelimeler, araştırmacıların müzecilik araştırmalarının temel odak noktalarına vurgu yaparak çalışmalarını daha belirgin ve odaklı hale getirdiklerini göstermektedir.

Pratik çıkarımlar incelendiğinde ilgili bulgular, müzecilik konulu araştırma yapmayı planlayan akademisyenlere ve öğrencilere rehberlik edebilir nitelikte olduğu düşünülmektedir. Araştırma, müzecilik konusuna ilgi duyan araştırmacıların iş birlikleri ve ağlarını oluşturmalarına yardımcı olabilir. Önde gelen yazarlar ve üniversiteler arasındaki ilişki analizinin, araştırmacıların potansiyel iş birliği fırsatlarını belirlemelerine yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu çalışma, müzecilik alanındaki araştırmaların gelişimini ve önemli temalarını vurgulamakla kalmayıp aynı zamanda araştırmacılara pratik yönlendirmeler sunmaktadır. Bu bilgiler, alanın daha fazla büyümesine ve toplumsal katkı sağlamasına yardımcı olabilir.

Bu araştırma, müzecilik alanındaki önemli temaları ve çalışmalarını vurgulayarak toplumsal farkındalığı artırabilir ve toplumun bu önemli kurumları daha iyi anlamasına ve desteklemesine yardımcı olabilir.

ARAŞTIRMA SINIRLILIKLARI VE GELECEKTEKİ ÇALIŞMALARA ÖNERİLER

Müzecilik konulu makalelerin gelişimini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilen araştırmanın birtakım sınırlılıkları bulunmaktadır. Bu araştırmada, müzecilik konulu makalelerin, yıllara göre dağılımına, anahtar kelimelerine, atıflarına, ortak yazarlıklarına, ülkelerine ve kurumlarına ilişkin sosyal ağ analizleri yapılmıştır. Araştırmada yalnızca WoS veri tabanında yer alan 2000-2022 yılları arasında yayınlanan makaleler ile sınırlandırılmıştır. Bundan sonra yapılacak araştırmalarda Scopus, Science Direct (Elsevier), DergiPark, EBSCO vb. veri tabanlarında yer alan kitap, bildiri, makale ve tezlerin de dahil edilmesi önerilebilir. İlgili araştırma yalnızca VOSviewer programı ile analiz edilmiş olup bundan sonraki araştırmalarda farklı veri görselleştirme programları (Tableau, PowerBI ve R) aracılığı ile analizler yapılabilir. Ayrıca araştırmada yalnızca “müzecilik” kavramı ele alınmış olup gelecekteki çalışmalarda müzecilikle bağlantılı olan farklı kavramlar da çalışmaya dahil edilerek araştırma alanı genişletilebilir.

Araştırmada müzecilik ile ilgili veriler, grafik ve görsel ağ haritası kullanılarak analiz edilmiş olup, bir sonraki çalışmalarda meta analiz ile birlikte sayısallaştırılarak analiz edilebilir. Bu sayede çalışmanın müzecilik ile ilgili çalışma yapmak üzere planlanmış araştırmalara rehberlik edeceği zaman ve kaynak tasarrufu sağlayacağı öngörülmektedir. En sık kullanılan anahtar kelimeler ve atıf analizi sonuçlarıyla bilgilendirilmiş olan yazarlar, gelecekteki çalışmalarını şekillendirmek ve daha etkili araştırma yapmak için bu verileri kullanabilir. Aynı şekilde müzecilik alanında çalışmayı

Müzeçilik Alanında Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2000-2022 Yılları)

planlayan yeni araştırmacılar da bu araştırmadan faydalanabilir ve ilgi duydukları konular hakkında daha fazla bilgi sahibi olabilirler. Bu sayede çalışmanın müzeçilik alanındaki araştırmalara yön vererek zaman ve kaynak tasarrufu sağlaması beklenmektedir. Müzeçilik ile ilgili konuları çalışan yazarların yayımları tespit edilerek yazarlar, bundan sonraki çalışmalarını şekillendirmek için kullanabilirler. Ayrıca yapılan araştırmada, müzeçilik çalışmalarında en çok atıf alan dergiler ortaya konularak literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ek olarak, müzelerin toplumdaki rolü ve etkisi analiz edilerek, müzeleri sosyal açıdan daha anlamlı ve etkili kılacak stratejiler geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Baytok, A., Boyraz, M., ve Pelit, E. (2019). Turizm İşletmeciliği Alanında Yapılan Yüksek Lisans Tezlerinin Değerlendirilmesi: Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği, *Afyon Kocatepe University Journal of Social Sciences*, 21(1), 287-305.
- Bonilla, C. A., Merigó, J. M., ve Torres-Abad, C. (2015). Economics in Latin America: a Bibliometric Analysis. *Scientometrics*, 105(2), 1239-1252.
- Bozdoğan, A. E. (2020). Web of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Analizi Bilim Merkezleri/Müzeleri Üzerine Yapılan Eğitim Araştırmaları Makaleleri. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14(31), 174-191.
- Bozdoğan, K. (2020). A bibliometric analysis of educational studies about "museum education. *Participatory Educational Research*, 7(3), 161-179.
- Bozok, D., Kılıç, S. N., ve Özdemir, S. S. (2017). Bibliometric Analysis of Rural Tourism On Tourism Literature, *Journal of Human Sciences*, 14(1), 187-202.
- Burton, C., ve Scott, C. (2007). Museums: Challenges for the 21st century. *In Museum Management and Marketing*, 49-66.
- Buyurgan, S., Özsoy, V., ve Mercin, L. (2005). *Görsel sanatlar eğitiminde müze eğitimi ve uygulamaları*. Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği.
- Cavalcante, W., Coelho, A., ve Bairrada, C. M. (2021). Sustainability and tourism marketing: A bibliometric analysis of publications between 1997 and 2020 using vosviewer software. *Sustainability*, 13(9), 4987.
- Demirbulat, Ö. G., ve Dinç, N. T. (2017). Sürdürülebilir Turizm Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Profili. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 14(2), 20-30.
- Ding, Y., Chowdhury, G. G., ve Foo, S. (2001). Bibliometric Cartography of Information Retrieval Research By Using Co-Word Analysis. *Information Processing & Management*, 37(6), 817-842.
- Dönbak, E. R. (2020). Kültür ve Turizm Araştırmalarının Bilim Haritalama Teknikleri ile Bibliyometrik Analizi. *Journal of Travel and Tourism Research*, 1(15), 52-78.
- Düşmezkalender, E., ve Metin, M. (2019). Alternatif Turizme Yönelik Bibliyometrik Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 22(2), 813-824.
- Eck, N. J. ve Waltman, L. (2008). Appropriate Similarity Measures For Author Co-Citation Analysis. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 59(10), 1653-1661.
- Ferreira, J., Silvério, A. C., Vaz, M., & Fernandes, P. O. (2022). *Analysis of oleo tourism and museology: bibliometric analysis and systematic literature review*. In 5th International Conference on Tourism Research.
- Hatton, A. (2012). The Conceptual Roots of Modern Museum Management Dilemmas. *Museum Management and Curatorship*, 27(2),129-147.

Leyla KILICI ve Özlem KÖROĞLU

- Hotamışlı, M., ve Erem, I. (2014). Muhasebe ve Finansman Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 1(63), 1-20.
- Huang, Y. J., Cheng, S., Yang, F. Q., ve Chen, C. (2022). Analysis and Visualization of Research on Resilient Cities and Communities Based on VOSviewer. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(12), 7068.
- Kamariotou, V., Kamariotou, M., ve Kitsios, F. (2021). *Digital transformation strategy initiative in cultural heritage: The case of Tate Museum*. In *Digital Heritage. Progress in Cultural Heritage: Documentation, Preservation, and Protection*, 8th International Conference, EuroMed 2020, Virtual Event, November 2–5, 2020, Revised Selected Papers 8 (pp. 300-310). Springer International Publishing.
- Kervankiran, I., Temurcin, K., ve Yakar, M. (2016). The Development of Museology in Turkey, A Spatial Analysis of Museums and Their Contribution to Tourism in Turkey. *Almatourism-Journal of Tourism, Culture and Territorial Development*, 7(13), 1-22.
- Khalil, G. M., ve Crawford, CAG. (2015). A Bibliometric Analysis of Us-Based Research on The Behavioral Risk Factor Surveillance System. *American Journal of Preventive Medicine*, 48(1), 50-57.
- Köroğlu, Ö., Dumanlı, Ş., Şalk, S., İnanir, İ., Gürsoy, H., Bahar, A. K., ve Özgöller, G. (2017). Müzelere Yönelik Olumsuz Kullanıcı Güdümlü İçerik Çözümlemesi: Tripadvisor Örneği. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 4(3), 29-48.
- Kuo, C. W., & Yang, Y. H. (2015). The bibliometric analysis of literature on museum studies. *ISPRS Annals of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences*, 2, 159-164.
- Li, J. ve Hale, A. (2016). Output Distributions And Topic Maps of Safety Related Journals. *Saf. Sci.* 82, 236–244.
- Lis, A. (2020). Sport management: Bibliometric study of key source titles in the research field. *Journal of Physical Education and Sport*, 20(4), 2423-2430.
- Marty, P. F., Rayward, W. B., ve Twidale, M. B. (2003). Museum informatics. *Annual review of information science and technology*, 37(1), 259-294.
- Masic, I. (2022). Scientometrics: The Imperative for Scientific Validity of the Scientific Publications Content. *SAR*, 1(1), 56-80.
- McCall, V., ve Gray, C. (2014). Museums and the 'new museology': theory, practice and organisational change. *Museum Management and Curatorship*, 29(1), 19-35.
- Nederhof, A. J. (2006). Bibliometric Monitoring of Research Performance in The Social Sciences and The Humanities: A Review. *Scientometrics*, 66(1), 81-100.
- Palmer, A. L., Sese, A., ve Montano, J. J. (2005). Tourism and Statistics: Bibliometric Study 1998–2002. *Annals of Tourism Research*, 32(1), 167-178.
- Pendlebury, D. A. (2008). *Using Bibliometrics: A Guide to Evaluating Research Performance with Citation Data* (White Paper). Research Department, Thomson Reuters: Philadelphia, PA USA.
- Pritchard, A. (1969). Statistical Bibliography or Bibliometrics? *Journal of Documentation*, 25(4), 348-349.
- Schubert, K., ve Smith, R. (2004). *Küratörün Yumurtası: Müze Kavramının Fransız İhtilalinden Günümüze Kadar Olan Evrimi*. İstanbul Sanat Müzesi Vakfı.
- Shih, M., Feng, J., ve Tsai, C. C. (2008). Research and Trends in The Field of E-Learning From 2001 to 2005: A Content Analysis of Cognitive Studies in Selected Journals. *Computers & Education*, 51(2), 955-967.

Müzecilik Alanında Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2000-2022 Yılları)

- Thanuskodi, S. (2010). Journal of Social Sciences: A Bibliometric Study. *Journal of Social Sciences*, 24(2), 77-80.
- Tišliar, P. (2017). Museology as a University Subject in Slovakia: History, Program and Course Design. *European journal of contemporary education*, 6(1), 159-166.
- Tosun, C. (2021). Trends of WoS Educational Research Articles in The Last Half-Century. *Review of Education*, 10(1), 1-25.
- Tranfield, D., Denyer, D., ve Smart, P. (2003). Towards a Methodology for Developing Evidence-Informed Management Knowledge by Means of Systematic Review. *Br. J. Manag.*, 14, 207–222.
- Ulu, S. ve Akdağ, M. (2015). Dergilerde Yayımlanan Hakem Denetimli Makalelerin Bibliyometrik Profili: Selçuk İletişim Örneği, *Selçuk İletişim*, 9(1), 5-21.
- Vargová, L. (2017). Vedecko-publikačná, edičná a projektová činnosť odboru Muzeológia a kultúrne dedičstvo v Bratislave. *Muzeológia a kultúrne dedičstvo*, 5(2), 183-189.
- Vecco, M., ve Piazzai, M. (2015). Deaccessioning of museum collections: What do we know and where do we stand in Europe? *Journal of Cultural Heritage*, 16(2), 221-227.
- Yurdakul, M., ve Bozdoğan, A. E. (2022). Web of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Değerlendirme: Fen Eğitimi Üzerine Yapılan Makaleler. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 72-92.
- Zupic, I., ve Čater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472.